

ЧИТАЈТЕ ДА БИСТЕ ПИСАЛИ Интервју са Љубивојем Ршумовићем
Наши родитељи су одрастали уз Ваше књиге и емисије. Данас ми растемо са њима. Постоји ли „тајни песнички рецепт“ за оданост свих читалачких генерација?

Писац својом песмом, причом или драмом, бајком или басном, тражи оданог читаоца, који ће разумети и завољети његово дело. Ако га квалитетом, дела, пронађе – онда ето среће и за писца и за читаоца! У томе је сва тајна! Шта сте Ви читали када сте били у основној школи? Да ли сте имали неког књижевног узора?

Читао сам, и учио напамет, песме Змаја Јове и Бранка Ћопића. Њихов језик, и хумор, били су мој узор! Волео сам да слушам деду, који је уз гусле певао српске народне јуначке песме! Заволео сам тако десетерац, стих од десет слогова! Онда је мој отац Михаило схватио да брат и ја најпажљивије слушамо те песме, па је своје савете или наредбе нама – стављао у десетерце! То је онда за нас био закон!

Ко је оставио на Вас најјачи утисак током одрастања?

Поред узора које сам поменуо, била је то учитељица Милица, којој се моја игра са другарима, она: „Кажу бандера“ – „Бандера“ – „Пољубила те Вера“, допала, па ме наговорила да напишем песму о Златибору... Онда је ту песму послала у Београд, у „Пионирске новине“, за коју сам добио награду, и тако сам ја заволео и наставио да пишем песме...

Како данас тумачите реченицу Душка Радовића коју је упутио младом Љубивоју: „Не знаш ти за кога пишеш“?

Ја сам био убеђен да не пишем за децу, јер за децу пишу велики песници Змај и Ћопић... Ја сам веровао да пишем за себе, али и за оне који воле то што ја пишем... Али, Душко ме одвео у Радио Београд, у редакцију за децу, и ја сам почео да пишем песме које се деци допадају...

Наша наставница српског језика Александра нас је обавестила о конкурсима за литерарне радове деце основно-школског узраста који је Ваша фондација „Ршум“ објавила. Да ли имате неки савет за младе песнике и писце?

Један савет је – ПИШИТЕ! А други савет је више „ортопедско поштапало“ и гласи – ЧИТАЈТЕ! Али треба слушати и велике песнике, као што је Анатол Франс, који вам поручује: „Читајте, да бисте живели!“

„Ујдурме и зврчке из античке Грчке“ је обожавана књига и лектура која мотивише велики број деце да се врате и погледају на грчке митове, али овога пута другачијим очима. Читајући је, деца се и смеју! Шта Вас је мотивисало да напишете дело и како сте смислили све необичне речи попут: збрз, љубуш, коврљ, мандрк, ољут и др.?

Један од лепих задатака сваког песника је обогативање српског језика новим речима. Знајући то ја сам чак измислио неке нове речи. У песми „Телефонијада“ мој телефон „слонира“, и то „слонирање“ траје до у „бескрајон“...

Познати сте и по бројним анегдотама које често препричавате. Постоји ли неко посебно сећање са снимања „Фазона и фора“ у којем је Раша Попов (са)учесник?

Ова анегдота је истинита. Једног дана пита ме Бата, један од дечака-водитеља: „Ршуме, зашто ти не играш никад шах са Рашом?“. „Па, би ли ти играо с неким ко

пипа сваку фигуру, па њом не игра, а чим се окренеш, он ти премести неку фигуру на друго место?“ „Не бих“, каже Бата искрено. „Па, неће ни Раша!“, кажем ја.

Ваш земљак и завичајни писац Михаило Ћуповић написао је „Пуче зора изнад Златибора“. Имате ли Ви неку посебну зору коју памтите или скровито место на које одлазите када се вратите у Љубиш?

Једне ноћи, пробудим се са страшном жељом да одем у Љубиш, да посетим родитеље! Седнем у кола у Београду и кренем. Био сам за три – четири сата на Чиготи, изнад наше куће. Видим вије се дим изнад куће, мајка се пробудила, помузла краве, и вари млеко! Ако сад одем да је видим, нећу моћи да се вратим до десет сати, када ме у филмској монтажи чека монтажерка са „Двогледом“, који треба да завршимо, да би се емитовао то поподне. Још мало поседим и кренем натраг! Кад сам то касније причао мајци, она се растужила, па смо заједно отплакали!

Која би била Ваша порука за „Шмекере и Шмизле“? Наша порука Вама је да ћемо истрајати у томе што сте покренули у Љубишу – бићемо „Сарадници сунца“.

Драгоцен ми је ваша оданост Академији „Сарадници Сунца“! Моје поруке су у песмама које ви знате, сад ја треба да очекујем, и дочекујем ваше поруке мени, и мојим колегама. Али, не могу, а да не парафразирам поруку Анатола Франса: „Читајте да бисте писали!“ Ако га питате: „Шта да читамо?“, он ће вас послати Ајнштајну, који ће вам рећи: „Да бисте били интелигентни – читајте бајке!“ Ви га питајте: „Али, ми хоћемо да будемо још интелигентнији?“ А он ће вам рећи: „Онда читајте још више бајки!“

Интервју водила Асја Рушид

ДИРЕКТОРОВ ИНТЕРВЈУ СА РЕДАКЦИЈОМ

Овај број заслужује кратак увод, јер нам је 15. по реду! Наш мали јубилеј смо решили да обележимо обрнутим улогама у једном интервјуу – замолили смо нашег директора да нам постави питања, а редакција је одговарала. Уз његово допуштење, овако нам је, између осталог, одговорио: Драга редакцијо, добри неуморни људи, када видим шта све радите и колико радите, ништа ми није тешко... а онда је смислио нека баш занимљива питања. У наставку прочитајте цели интервју.

1. Како и када сте дошли на идеју о прављењу часописа?

Маја: Све је почело тако што смо Софија и ја кренуле да правимо новине из Харија Потера. Током писања смо дошле на идеју да направимо наше школске новине. То смо и урадиле! Следећег дана смо питале Асју, Вању и Анђелу да ли хоће да нам се придруже. После неког периода, дошло је време да кренемо да се договарамо шта ћемо и како ћемо. Први састанак редакције се одржао у „Бургер хаусу“. У следећем броју нам се придружио и Алекса. Тако је почела наша каријера као новинара!

2. Часопис носи неуобичајено име.

Зашто се зове тако и чија је идеја била да се управо тако назове?

Редакција: У време настајања часописа ми смо били Гагини шмекери и шмизле и на то смо били јако поносни! Увек ћемо бити захвални нашој учитељици Драгани на подршци коју нам је пружила, на гајењу наше радозналости и буђењу маште.

3. Који видови подршке су вам потребни када је издавање часописа у питању?

Алекса: За сада имамо сву подршку која нам је потребна, посебно Вашу која нам омогућава да наш часопис дође до већег броја читалаца. Ако би се идеја часописа проширивала на нивоу школе могла би да буде у виду школског радија. О том пројекту већ неко време причамо у оквиру редакције. За такав подухват би нам стварно требала подршка, посебно стручна.

4. Како бисте реаговали на идеју да часопис прерасте одељењске границе?

Вања: Не би ми се свидело да часопис прерасте одељењске границе, јер је часопис пре свега посвећен темама које занимају наше одељење и редакција часописа је потекла из нашег одељења.

Увек смо отворени за гостовања свих који су заинтересовани да нешто напишу.

5. Којег бисте госта посебно издвојили?

Соја: Ја бих издвојила интервју са Ливајем Текофским, тур-менаџером. Његов посао је врло интересантан и он је, поред тога што ми је кум, доста занимљив човек. Био је то забаван интервју! (I would say the interview with tour manager Levi Tecofsky. His job is very interesting and he is, apart being my godfather, really cool guy. It was fun!)

6. Колико је тешко доћи до саговорника за часопис? Са ким је било најзахтевније водити интервју?

Асја: То је један процес који траје прилично дуго. Прво треба наћи особу која ће бити занимљива не само нама, већ и широј публици. Када саговорник за интервју буде изабран, онда следи тежи део посла. Како остварити контакт? Друштвене мреже много олакшавају овај посао. Посебно бих се захвалила Софијиној мами, Данијели, која је ту да помогне када дође до застоја у комуникацији. Ипак, некада је потребно мало стрпљења и чекања. Радила сам интервју са Јасминком Петровић, Олгом Одановић... Међутим, мени је најтеже било смислити права питања. У томе ми је помогла наставница српског, Александра.

Интервју водио директор Младен Стевановић

НАШ ДОПИСНИК ИЗ БЕЧА

За божићне празнике путовали смо у Беч. На пут смо кренули око 11 сати ујутру и путовали смо око 8 сати. Кад смо коначно дошли до апартмана били смо преуморни да идемо било где. Следећег дана смо обишли палату Белведере која је претворена у музеј у коме се налазе слике познатих аустријских, али и светских уметника. Најпознатија слика у овом музеју је *Пољубац*, коју је насликао Густав Климт, најпознатији аустријски сликар. Пре одласка у музеј свратили смо у оближњи кафић на топлу чоколаду. У музеју је било много лепих слика које смо фотографисали. Највише ми се свидела слика Шеф, коју је насликао Клод Моне.

На Бадњи дан смо ишли у Природњачки (који је и национални) музеј. Ту су биле разни протисти, инсекти, морске животиње, птице, сисари и диносауруси. Тамо је било феноменално, било је много

соба са прелепим животоњама. Био сам тужан што нисам успео све да их фотографишем. Увече тог дана посетили смо забавни парк Пратер. Ишао сам на панораму, мали ролеркостер и на крају у кућу страве. Следећи дан смо шетали по центру града и обишли неке продавнице, али нисмо нешто много радили, јер је мојој сестри било лоше и остала је код куће.

Током ових пар дана сам се више пута возио метроом који је много брз. У Бечу је било лепо и надам се да ћу опет путовати тамо. **Написао Вања Арскин**

КУЛТУРНИ КУТАК: Концерт Нађе Поповић

У децембру сам са Сојом била у Панчеву на концерту Нађе Поповић, младе виолинисткиње. Иако концерти класичне музике деци нису увек занимљиви, овај је био изврстан. Није ми ни у једном тренутку био досадан и све време ми је држао пажњу. Током концерта Нађа је одсвирала и најтежу композицију коју је икад свирала, Хачатуријанов Концерт у Д-молу. Када је одсвирала ту композицију, видело се да јој је лакнуло, јер је пре тога била у страху да нешто не погреша.

У Нађиној породици су сви музичари осим њене маме, која је Немица и професорка немачког. Сви у породици код куће причају немачки једни са другима, иако је њен тата Србин. Због тога сам интервју са њом урадила на немачком.

1. Wann hast du angefangen, Geige (Violine) zu spielen?
Ich habe 2012, mit 6 Jahren, angefangen Geige zu spielen.

2. Hast du schon an einem Wettbewerb teilgenommen?
Ich habe schon an mehreren Wettbewerben teilgenommen, in Serbien und anderen Ländern (Italien, Rumänien)

3. Was ist dein Ziel?
Mein Ziel ist es, in Deutschland in einem großen und erfolgreichen Orchester zu spielen, mit dem ich durch die Welt reisen kann.

4. Was ist die schwierigste Komposition, die du aufgeführt hast?

Die technisch schwierigste Komposition, die ich aufgeführt habe, ist Khatchaturians Konzert in D-mol.

5. Willst du die Musik zu deinem Beruf machen?

Ich möchte die Musik sehr gerne zu meinem Beruf machen.

Das Interview führte Maja Vukajlović

ПРЕПОРУКА ЗА СЕРИЈУ: «ПРИЧЕ ИЗ НЕПРИЧАВЕ»

«Приче из Непричаве» је серија која на шалив али и поучан начин показује помало заборављени живот у селу Непричави. Глуме чувени глумци Зоран Радмиловић и Милена Дравић. Песме је написао Добрица Ерић, а пева их група „Лабораторија звука“

Село је нестварно и пуно чудеса. Налази се близу Крагујевца и даље је маштовито као и кад су снимали серију. Као што каже Добрица Ерић „Није село главно, али је лепо - просто непричавно.“

Препоручујем вам да гледате ову серију зато што док сам гледала, уживала сам у природи, народним обичајима и, често врло смешном, дијалогу главних јунака.

Написала Софија Мијатовић

ПРЕПОРУЧУЈЕМ ВАМ СТРИП: АСТЕРИКС

Епизоде 4 и 5. Написао је Госини, а нацртао је Удерзо. У овим епизодама се говори о авантурама Астерикса и Обеликса. Астерикс је главни лик у тим авантурама. Иако је мали, он добије надљудску снагу од чаробног напитка који прави њихов дрџид Астириникс. Обеликс је Астериксов најбољи пријатељ. Обожава свине и има малог пса Гаровикса који га прати на сваком кораку. У овој књизи Астерикс и Обеликс спашавају Тамбурикса од Римљана који су га заробили, путују око Галије и чак помажу око изградње пирамиде за Клеопатру. Кроз целу књигу Астерикс и Обеликс се увек извуку из сваке невоље на забаван начин. Књига је сјајна и препоручујем вам да је прочитате и научите нешто ново о позоришној уметности. **Написао Вања Арскин**

ИСТРАЖИВАЧКИ КУТАК: Прича иза песме «Dance me to the end of Love» («Играј самном до краја љубави») Leonard Cohen

Често се у кантини наше школе чује ова песма. Звучи као романтична песма певана смирујућим гласом Ленарда Коена. Скоро сам, сасвим случајно, открила да је тема песме потпуно другачија.

Мало сам истраживала и нашла један интервју Ленарда Коена где објашњава настанак ове песме: «Чудно је то како настају песме јер порекло сваке од њих је у неком семену које ти неко пружи, зрну које дође до тебе из спољног света. Зато је процес писања тако тајанствен.»

Зрно ове песме је дошло из нечовечног страдања Јевреја у концентрационом логору Холокауст за време Другог светског рата. Интересантно је то како је певач успео да привуче толике слушаоце певајући о толикој патњи и љубави истовремено!

Мени је мелодија опуштајућа, а необична игра речи којом се користи песник не открива одмах праву тему песме. Сад кад знам о чему је писао те речи на мене делују узнемирујуће. Јасно ми је зашто је Ленард Коен познат и као «Принц туге».

Написала Софија Мијатовић

ДЕЧИЈИ АРХЕОЛОШКИ КАМП ВИМИНАЦИЈУМ

Ако сте љубитељи археологије, препоручујем вам летњи археолошки камп „Виминацијум“.

Камп је предвиђен за децу узраста од 10-14 година. Бирате да ли ћете остати у кампу један, пет или седам дана. Када стигнете у камп, чека вас журка добродошлице. Сваки дан почиње јутарњом гимнастиком, а осим археолошких ископавања, која су главни део програма, ту су и оријентиринг, стреличарство, грнчарство, такмичење у припремању римских специјалитета, квидич (чаробњачки спорт), писање фрагмената (пословица и изрека на латинском и српском), легионарски полигон, енерџајзер (игре које су за пуњење батерија) и много других забавних активности. Ако вас је овај текст заинтригирао, додатне информације можете пронаћи на viminacijum.org.rs

Написала Асја Рушид, будућа учесница кампа.

УТИСЦИ СА СВЕТског ПРВЕНСТВА У ФУДБАЛУ У КАТАРУ

Александар Топаловић, заменик техничког директора РТС-а

Искористили смо прилику да поразговарамо са господином Александром Топаловићем са РТС-а о његовим утисцима са Светског првенства у Катару коме је присуствовао.

Који су ваши утисци о Катару и њиховој култури?

Катар је веома богата земља чије богатство долази из налазишта гаса. Катар има око 2.9 милиона становника, од којих само 310 хиљада има држављанство, а остало су радници на привременом раду у Катару. Људи у Дохи су различитих националности, раса, вероисповести и то је један од првих утисака када се слети на аеродром у Дохи. Наравно, сам аеродром својом монументалношћу и изгледом нам говори да смо дошли у једну од најбогатијих земаља на свету. Даље, фасцинантно је како су људи направили један огроман град у пустињи, у којој је пре тога био само песак, а сада је ту град са парковима, шеталиштима, широким булеварима, стамбеним зградама и небодерима.

Шеријатски закон који је главни извор законодавства у Катару строго санкционише било који облик криминала, тако да је у Дохи изузетно безбедно. Нигде се безбедније нисам осећао. Крађе, пијанства, туче итд. се строго кажњавају, чак је недозвољено свађање у јавности или подизање гласа.

Каква је атмосфера и расположење међу навијачима?

Видео сам навијаче из целог света. Сви су обучени у боје земље из које долазе, певају своје песме. Није било никаквих инцидената, нигде у граду, а сусретали су се навијачи различитих земаља, чак и супротстављених. У целом граду је изузетно лепа атмосфера. После утакмице није било нереди, ко победи радује се, ко изгуби тугује. На стадионима је све изузетно организовано, безбедно, тако да су навијачи навијали за своју земљу, а често су били измешани.

Шта вам је било најзанимљивије што сте видели у Катару и шта је оставило најјачи утисак на вас?

Не могу да се одлучим за најјачи утисак. Са једне стране, ту је полуострво Перл, вештачки направљено, са целокупном атмосфером, великим бројем високих зграда, продавницама где можеш да купиш половни Ферари или Порше, лепом плажом и марином. Део града који подсећа на Европу, где је једино могуће да странац купи некретнину, пошто се не рачуна у територију Катара.

Друга ствар је метро. Направљен је за четири године, има три линије, око 80 километара дугачке. Возови су аутоматизовани, немају возача. Могуће је брзо доћи са краја на крај града, одлично повезује сва занимљива места у Дохи. Спојен је центар града са периферијом, линије пролазе кроз густо насељена подручја Дохе.

Како је РТС организовао свој рад у току Светског првенства у фудбалу?

РТС је имао простор у Међународном телевизијском центру, где смо направили мали телевизијски систем. Ту смо имали приступ разним сигнаlima са стадиона, тако да смо могли да понудимо гледаоцима више занимљивог садржаја. Такође смо направили мали студио, одакле смо телепортовали новинара из Дохе у Београд. У нашем простору смо производили садржај који смо слали у Београд и који је кориштен у целокупном програму РТС-а. **Написао Страхиња Стојановић**

